

УДК 378.091.26:61=111]:378-057.875-054.6
DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2025.98.26>

С. Є. Трезуб

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ДО ІСПИТУ КРОК 1 З АНГЛІЙСЬКОГО СУБТЕСТУ

Стаття присвячена особливостям підготовки студентів-іноземних громадян до інтегрованого ліцензійного іспиту Крок 1 з англійського субтесту спеціальності 221 «Стоматологія». Предметом дослідження є багатокомпонентна система підготовки яка дозволить сформувати у студентів-іноземних громадян уміння працювати з фаховою іншомовною інформацією та виконувати завдання різного рівня складності. Наголошено на моделі підготовки до англійської частини іспиту Крок 1, яка включає основні три аспекти, а саме, організація проведення практичного заняття з іноземної мови за професійним спрямуванням (ІМПС); основна навчально-методична література; система вправ для тренування, закріплення та контролю отриманих знань. Кожний аспект передбачає комплексність і системність, що призводить до успішного складання іспиту Крок 1 з англійського субтесту спеціальності 221 «Стоматологія». Ретельно сплановане практичне заняття з урахуванням індивідуальних особливостей кожного студента; застосування відповідних навчально-методичних матеріалів, а також комплексна система вправ дозволяє студентам-іноземцям засвоїти відповідну профільну лексику за тематикою розділу, який включає фаховий текст; 10 тестових питань на розуміння інформації; 10 вправ: 6 вправ на знання і підбір лексики, деякі з них з латино-грецьким компонентом, 1 вправа на говоріння, 3 вправи на різні види читання (ознайомче, вивчаюче, пошукове, переглядаюче), 1 вправа на словотворення. Така структура і подача навчального матеріалу дає підґрунтя для формування, розвитку та реалізацію отриманих знань з фахових лексичних одиниць і граматичних явищ при підготовці до складання англійського субтесту з ліцензійного іспиту «Крок 1» для студентів-іноземних громадян за спеціальністю 221 «Стоматологія». Запропоновано і проаналізовано приклад комплексу різних видів тренувальних вправ, тестів різного рівня складності які спрямовані на розуміння та виокремлення певної інформації під час роботи з загально-медичним текстом за фахом «Gingivitis». У статті приділяється особлива увага фаховому тексту і різним видам вправ, спрямованих на перевірку прочитаної інформації. На наш погляд, така трьох компонентна модель з підготовки майбутніх стоматологів іноземців до англійського субтесту з ліцензійного іспиту Крок 1 за спеціальністю 221 «Стоматологія» дає всі необхідні інструменти для швидкого розуміння запропонованої інформації і вибору правильних відповідей.

Ключові слова: студенти-іноземні громадяни, модель, ліцензійний іспит Крок 1, англійський субтест.

Постановка проблеми. Навчання дисципліні «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (ІМПС) у вищій медичній школі можна розглядати з кількох сторін; а саме, з позиції викладача (його відповідності професійній діяльності викладання предмета, обліку ним психологічних особливостей та рівня знань студентів тощо), з позиції студентів (ступеня їхньої включеності в навчання, інтересу до предмета, мотивації, тощо).

Глобальні зміни у системі вищої медичної освіти в Україні ставить перед професорсько-викладацьким складом цілі – розкрити можливості студентів, навчити їх конструктивно мислити та творчо підходити до вирішення проблем, тобто сформувати особистість, яка буде комфортно та впевнено себе почувати у сучасному світі. Оновлення торкнулися системи навчання предмета «Іноземна мова за професійним спрямуванням», де основне завдання викладача полягає

у формуванні та розвитку іншомовної професійної комунікативної компетенції у студентів-іноземців спеціальності 221 «Стоматологія».

Одним з найважливіших аспектів підготовки студентів-іноземних громадян спеціальності 221 «Стоматологія» з іспиту Крок 1 є англійський субтест. Актуальність цього питання, дозволила нам ретельно дослідити особливості даного аспекту. Одним із ключових аспектів успішної підготовки до Крок 1 з ІМПС студентів-іноземних громадян є організація проведення професорсько-викладацьким складом практичних занять, які представляють собою модель специфічної підготовки із заявленої дисципліни. Ця модель включає основні 3 аспекти: організація проведення практичного заняття з ІМПС; основна література; система вправ для тренування, закріплення та контролю отриманих знань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам організації практичних занять з іно-

земної мови приділяли багато уваги у своїх роботах такі відомі вчені та психологи, як І. О. Зимня, Г. В. Рогова, Н. І. Жінкін, О. О. Леонтьєв.

Аналізу відповідної літератури для підготовки присвячено досить багато методичних праць (І. В. Карпов, Н. Ф. Добринін, Л. Т. Охотіна, О. О. Пісоцька, Л. Я. Аврахова та ін.).

Проблему різноманітності, інформативності та ефективності вправ досліджували такі вчені як О. М. Беляєва, Ю. В. Лисанець, В. Г. Костенко. Але, незважаючи на велику кількість праць, питання ефективної підготовки студентів-іноземних громадян спеціальності 221 «Стоматологія» з іспиту Крок 1 залишається дискусійним і дуже актуальним.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є дослідити питання ефективної підготовки студентів-іноземних громадян спеціальності 221 «Стоматологія» з іспиту Крок 1 з англійського субтесту.

Виклад основного матеріалу. У контексті останніх тенденцій української вищої медичної освіти запровадження нових типів кваліфікаційних іспитів, а саме, англомовного субтесту до ліцензійного іспиту «Крок 1» особливої важливості набуває не лише чисто професійна, а й мовна підготовка майбутніх стоматологів. Це стосується, насамперед, студентів-іноземних громадян, які вивчають стоматологію в українських вишах медичного профілю. Розвиток та поглиблення комунікативних навичок з ІМПС сфери професійного застосування, а також всебічну підготовку до виконання англомовного субтесту ліцензійного іспиту «Крок 1» спрямовані практичні заняття з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Навчання здійснюється згідно з навчальною програмою з даної дисципліни. Предметом вивчення навчальної дисципліни є спеціальна професійна лексика та граматичні конструкції, що використовуються у практиці за спеціальністю.

Основними завданнями викладача щодо дисципліни "Іноземна мова за професійним спрямуванням" є навчити студентів-іноземців інтерпретувати професійно-орієнтовану лексику іноземною мовою; демонструвати навички перекладу професійних лексичних одиниць; розвивати активний та пасивний набір професійних термінів та граматичних явищ відповідно до 9-ти дисциплін, заявлених у ліцензійному іспиті «Крок 1».

Уміння та навички студентів-іноземців з навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» формуються на практичних заняттях такими методами навчання: пояснення лексичного та граматичного матеріалів викладачем; виконання вправ, спрямованих на формування навичок читання, перекладу, аналітичного читання та реферування, перевірка письмового домашнього завдання; перевірка засво-

ення студентами лексичного та граматичного матеріалів.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми студенти-іноземці повинні знати: граматичні структури, необхідні для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння широкого кола текстів в академічній та професійній сферах; широкий діапазон словникового запасу (у тому числі термінології), який потрібний в академічній та професійній сферах; повинні вміти читати, тобто. володіти чотирма видами читання; розуміти адаптовані медичні тексти з підручників та методичних вказівок; інтерпретувати професійно-орієнтовану лексику іноземною мовою; демонструвати знання з перекладу професійних лексичних одиниць; володіти професійними термінами та граматичними явищами відповідно до 9-ти дисциплін, заявлених у ліцензійному іспиті «Крок 1»; вміти перекладати іншомовні питання з буклетів ліцензійного іспиту «Крок 1»; вміти вести без словника цілеспрямований пошук потрібної інформації, працюючи з текстами (друкованими та електронними у бібліотеці, Інтернеті тощо).

Щодо другого аспекту успішної підготовки до ліцензійного іспиту «Крок 1», ми наголошуємо на застосуванні навчально-методичних ресурсів: профільні підручники, посібники, практикуми, бази тестів, буклети тощо.

Третя невід'ємна складова підготовки до ліцензійного іспиту «Крок 1» студентів-іноземних громадян, ми вважаємо відповідну систему вправ, яка і є основним чинником успіху складання цього іспиту.

Кафедра іноземних мов ЗДМФУ пропонує широкий спектр навчально-методичних матеріалів, як в паперовому так і в електронному вигляді на учбовій платформі TEAMS з великою кількістю різномовних загально-медичних текстів та комплексів вправ, що дозволяють удосконалити набуті знання з ІМПС, поглибити й повторити засвоєний фаховий лексичний і граматичний матеріал, а також успішно виконати тестові завдання. Основним елементом підготовки є загально-медичний текст і відповідно процес читання. Читання тісно пов'язане з розумінням тексту і є складним розумовим процесом [1, с. 144].

Основним завданням викладача є підбір певних методів навчання для створення умов ефективної підготовки студентів, які зможуть творчо мислити, застосовувати на практиці отримані знання й уміння [2, с. 154].

Представляємо на розгляд уривок з тексту «Gingivitis» та приклади вправ до нього: Gingivitis is a common and mild form of gum disease, also called periodontal disease. It causes irritation, redness, swelling and bleeding of your gingiva, which is the part of your gum around the base of your teeth.

It's important to take gingivitis seriously and treat it promptly. Gingivitis does not cause bone loss. But left untreated, it can lead to a much more serious gum disease, called periodontitis, and tooth loss. The most common cause of gingivitis is not keeping your teeth and gums clean and healthy. Good oral health habits, such as brushing at least twice a day, flossing daily and getting regular dental checkups, can help prevent and reverse gingivitis. Healthy gums are firm and pale pink. They fit tightly around the teeth. Symptoms of gingivitis include: swollen or puffy gums, bright red or dark red gums, gums that bleed easily when you brush or floss, tender gums, bad breath. The most common cause of gingivitis is poor care of teeth and gums, which allows plaque to form on teeth. This causes swelling of the surrounding gum tissues. Plaque is a sticky film that has no color.

Choose the correct variant:

- Gingivitis is a common and severe form of gum disease.
 - True
 - False
 - Not given
- Gingivitis causes bone loss, swelling and bleeding of your gingiva.
 - True
 - False
 - Not given
- The most common cause of gingivitis is not keeping your teeth and gums clean and healthy.
 - True
 - False
 - Not given
- Healthy gums are firm and pale red.
 - True
 - False
 - Not given
- Choose the correct statement:
 - Gingivitis is a bacterial infection of the teeth.
 - Gingivitis is inflammation of the gums caused by plaque buildup.
 - Gingivitis is a viral infection that affects the tongue.
 - Gingivitis only occurs in children.
- Gingivitis always causes tooth loss.
 - Gingivitis can lead to periodontitis if left untreated.
 - Gingivitis is unrelated to oral hygiene.
 - Gingivitis cannot be prevented.
- Bleeding gums are a common symptom of gingivitis.
 - Gingivitis is painless and symptom-free.
 - Gingivitis is a rare condition.
 - Gingivitis only affects the lower gums.
- What is gingivitis?
 - A viral infection affecting the teeth.
 - Inflammation of the gums caused by plaque buildup.

- A bone disease that affects the jaw.
- An infection that only affects the tongue.

2. Complete the abstract with the proper words or word combinations from the box:

Advanced, exudate, periodontal, bleeding, professional

Gingivitis is a type of ... disease characterized by inflammation of the gums (gingivae), causing ... with swelling, redness, ..., a change of normal contours, and, occasionally, discomfort. Diagnosis is based on inspection. Treatment involves ... teeth cleaning and intensified home dental hygiene. ... cases may require antibiotics or surgery.

3. Match the Greek terms with their English common names:

Greek TE	English common names
ul	tooth
odonto	face
prosop	gum
pro	upper jaw
retro	dry
gnathia	ahead/forward
genia	false
xer	back
pseud	enlarged
megal	lower jaw

4. Match the words to form phrases and translate them:

1. successful	a. shield
2. root	b. checkups
3. tooth	c. treatment
4. dental	d. loss
5. protective	e. planing

5. Answer the following questions:

What is the title of the text?

What is this text about?

What causes gingivitis?

What are the main symptoms of this disease?

What is the treatment of the gingivitis?

6. Find the following information in the text and present it:

- causes of gingivitis
- main symptoms of gingivitis
- prevention of gingivitis
- calculus

7. Make a brief overview of the mumps according to the proper plan (about 10-12 sentences):

- definition of gingivitis
- the main symptoms
- methods of diagnostics and treatment

8. Choose the best word which completes each of these sentences:

- Gingivitis is a common form of
 - Tooth decay
 - Gum disease
 - Bone infection

- D. Oral cancer
E. Sinus infection

2. The main cause of gingivitis is the buildup of ... on the teeth.

- A. Plaque
B. Calcium
C. Saliva
D. Enamel
E. Sugar

3. Symptoms of gingivitis include red, swollen, and ... gums.

- A. Dry
B. Hard
C. Bleeding
D. White
E. Cold

4. Poor ... habits can lead to the development of gingivitis.

- A. Eating
B. Sleeping
C. Oral hygiene
D. Physical exercise
E. Social

5. Gingivitis can be prevented by brushing and ... regularly.

- A. Drinking
B. Rinsing
C. Flossing
D. Eating
E. Sleeping

9. Choose the correct word.

1. Gingivitis is often caused by the buildup of plaque on the teeth/roots.

2. A common symptom of gingivitis is swollen/swelled gums.

3. People with gingivitis may experience bleeding/bleed when brushing their teeth.

4. Maintaining good oral hygiene/hygienics can help prevent gingivitis.

5. Gingivitis can lead/cause to more serious gum disease if not treated.

10. Word-formation:

-th, суфікс утворює іменник від прикметника, або від дієслова: strong – strength
grow – growth

-ful утворює прикметник від іменника, іноді від дієслова, означає наявність тої чи іншої якості: hope – hopeful.

Read and translate the following words, pay attention to the suffixes:

1. depth, length, truth, width, death, strength, *growth*

2. useful, aimful, purposeful, beautiful, helpful, thankful, watchful, painful, harmful, restful, meaningful, respectful

11. Match the conditions (1-5) with the affected organs (a-e).*

1. gingivitis	a. lip
2. glossitis	b. gum
3. cleft palate	c. tongue
4. pulpitis	d. palate
5. cleft lip	e. pulp

Дана розробка містить: фаховий текст, 10 тестових питань на розуміння інформації; 10 вправ: 6 вправ на знання і підбір лексики, деякі з них з латино-грецьким компонентом, 1 вправа на говоріння, 3 вправи на різні види читання (ознайомче, вивчаюче, пошукове, переглядаюче), 1 вправа на словотворення. Така система вправ дозволяє повторити, вивчити певний теоретичний матеріал, а саме, фахову лексику за профільною тематикою; словотворення; удосконалити і поглибити фахові лінгвістичні знання здобувачів з фахової термінології та систематизують практику професійного іншомовного читання, що допоможе успішно скласти англійську частину іспиту Крок 1.

Висновки і пропозиції. Таким чином, ми дослідили питання ефективної підготовки студентів-іноземних громадян спеціальності 221 «Стоматологія» з іспиту Крок 1 з англійського субтесту. Успішна підготовка, на наш погляд, може бути за умов виконання трьох аспектів: організація проведення практичного заняття з ІМПС; основна література; ефективна система вправ. При організації проведення практичного заняття з ІМПС у студентів-іноземців спеціальності 221 «Стоматологія» викладач повинен враховувати цілі даного заняття, питання необхідні для вивчення, методи підготовки та контролю досліджуваного матеріалу, підбір вправ, а також звертати увагу на рівень знань та індивідуальну характеристику тих чи інших студентів.

Список використаної літератури:

1. Барабанова Г. В. Методика навчання професійно-орієнтованого читання у немовному ВНЗ / Г. В. Барабанова. – К. : Фірма «ІНКООС», 2005. – 315 с.
2. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у навчальних закладах: [підручник] / С. Ю. Ніколаєва – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.

Trehub S. Peculiarities of preparing dental foreign students for the licensing exam Step 1 from English subtest

The article is devoted to the features of foreign students' preparation for the integrated licensing exam Step 1 on the English subtest of the specialty 221 "Dentistry". The subject of the study is a multi-component training system that will allow foreign students to form the ability to work with professional foreign language information and perform tasks of varying levels of complexity. The emphasis is on the model of preparation for the English part of the Step 1 exam, which includes three main aspects, namely, the organization of a practical lesson in a foreign language for a professional orientation (FLPO); basic educational and methodological

literature; a system of exercises for training, consolidating and controlling the acquired knowledge. Each aspect involves complexity and systematicity, which leads to the successful passing of the Step 1 exam on the English subtest of the specialty 221 "Dentistry". A carefully planned practical lesson taking into account the individual characteristics of each student; the use of appropriate teaching and methodological materials, as well as a comprehensive system of exercises, allows foreign students to master the appropriate specialized vocabulary on the topic of the unit, which includes a professional text; 10 test questions on understanding information; 10 exercises: 6 exercises on knowledge and vocabulary selection, some of them with a Latin-Greek component, 1 exercise on speaking, 3 exercises on different types of reading (introductory, learning, search, review), 1 word formation exercise. Such a structure and presentation of the educational material provides a basis for the formation, development and implementation of the acquired knowledge of professional lexical units and grammatical phenomena in preparation for taking the English subtest of the licensing exam "Step 1" for the foreign students in the specialty 221 "Dentistry". An example of a complex of various types of training exercises, tests of different levels of complexity aimed at understanding and isolating certain information while working with a general medical text in the specialty "Gingivitis" is proposed and analyzed. The article pays special attention to the professional text and various types of exercises aimed at checking the read information. In our opinion, such a three-component model for preparing future foreign dentists for the English subtest of the Step 1 licensing exam in the specialty 221 "Dentistry" provides all the necessary tools for quick understanding of the proposed information and choosing the correct answers.

Key words: foreign students, model, Step 1 licensing exam, English subtest.